

REFERAT Udvalg for Regional Udvikling og Innovation 2022-2025 d. 12-09-2022

Mødedato Mandag d. 12. september 2022 kl. 12:30

Mødested Mødelokale A; Regionshuset, Niels Bohrs Vej 30, 9220 Aalborg Øst

Indholdsfortegnelse

Deltagere.....	3
Beslutning - NT's budgetforslag 2023.....	5
Beslutning - Kommissorium for det nye gymnasiesamarbejde samt procedure og ansøgningsfrist fo	9
Beslutning - Kapacitetsfastsættelse på de gymnasiale uddannelser.....	13
Orientering - Status for søgning og optag på de videregående uddannelser i Nordjylland 2022.....	17
Orientering - Kulturmødet 2022.....	22
Beslutning - Interreg-projektet Grønn Jyllandskorridor.....	25
Beslutning - Medlemskab af Netværk for bæredygtig erhvervsudvikling (NBE).....	29
Beslutning - Høringssvar vedrørende Fonden for Retfærdig Omstilling.....	32
Orientering.....	35
Eventuelt.....	37
Underskrift af mødeprotokol.....	39

Punkt 1: Deltagere

1

Deltagere

Udvalgsmedlemmer

Peder Key Kristiansen (formand)

Per Bisgaard (næstformand)

Kristoffer Hjort Storm

Tage Leegaard

Jens-Henrik Kirk

Gitte Bundgaard

Jørgen Rørbæk Henriksen

Per Kjeldsen

Anna-Grethe Sperling

Administrative deltagere

Regionaludviklingsdirektør Henning Steffen Christensen

Vicekontorchef Morten Lemvigh

Kontorchef Charlotte Ingeborg Bisbjerg Nielsen

Chefkonsulent Mette Ankjær Jensen (udvalgssekretær)

Afbud

Kristoffer Hjort Storm

Jens-Henrik Kirk

Jørgen Rørbæk Henriksen

Ad hoc

Konsulent Christian Twitchett

Specialkonsulent Tommy Tvedergaard

Specialkonsulent Louise Wagner Kristiansen

Uddannelseskonsulent Majken Hedelund Davids

Specialkonsulent Anne Marie Heide Hviid

Punkt 2: Beslutning - NT's budgetforslag 2023

2022-024622

Bilag

NT Budgetforslag 2023

Pressemeddelelse_ Skyhøje udgifter for busser og tog er en regulær bombe under den offentlige trafik.docx

2

Beslutning - NT's budgetforslag 2023

Resumé

NT har netop sendt budgetforslag 2023 i høring, vedhæftet bilag 1. Bemærk at flextrafikken nu er inkluderet i sagsfremstillingen, da Udvalg for Regional Udvikling og Innovation også er blevet politisk ansvarlig for dette område.

For bus og tog er der en stigning i nettoudgifterne på 65 mio. kr. i forhold til 2022. For flextrafikken stiger tilskudsbehovet med 19 mio. kr. Årsagerne til den voldsomme stigning i udgifterne er en kombination af stigende brændstofpriser og diverse udbudseffekter (Flextrafik).

Udvalget anbefales at godkende NT's budgetforslag, idet der ikke er væsentlige afvigelser ift. 2022 på selve driften. Det er som nævnt andre eksterne pris- og lønbevægelser uden for NT's kontrol, der giver en nettomerudgift.

Det anbefales endvidere, at gøre godkendelsen af budgetforslaget betinget af, at der senere på året findes en løsning omkring kompensation for de stigende brændstofpriser. Hvis ikke, må budgettet åbnes igen for at drøfte kompenserende tiltag.

Christian Twitchett, konsulent i Regional Udvikling, er til stede under behandling af punktet.

Sagsfremstilling

Udvalget fik en præsentation af NT's budgetforslag for 2023 på fællesmødet den 7. juni. Senere er budgetforslaget officielt sendt i høring, og på dagens møde vil et høringssvar blive drøftet og fastlagt. NT's budgetforslag er en helt afgørende faktor for Regionens budgetforslag for 2023 og blev indgående drøftet på Regionsrådets temamøde om budget 2023 den 17. august.

Udvalg for Regional Udvikling og Innovation har efter aftale med Regionsrådsformanden det politiske ansvar for hele NTs budgetforslag. Bus og tog indgår i Regional Udviklings budget, mens flextrafik alene indgår i sundhedsbudgettet.

NTs budgetforslag - hovedtal

Hovedtallene for NT's budgetforslag for bus, tog og flextrafik er følgende:

BUS: For bus er udgifterne samlet 314 mio. kr. og passagerindtægterne 115 mio. kr. samt en negativ efterregulering på 2 mio. kr. fra 2021. Dette giver et tilskudsbehov på 200 mio. kr. til bus. Dette er en stigning på 38 mio. kr., fra budget 2022 inklusive efterreguleringen. Hovedårsagen til denne store stigning, er de stigende omkostningsindeksindekser, som kontrakterne med entreprenørerne skal reguleres efter.

TOG: For tog er udgifterne samlet 225 mio. kr. og passagerindtægterne 84 mio. kr. samt en negativ efterregulering på 1 mio. kr. fra 2021. Dette giver et samlet tilskudsbehov på 143 mio. kr. Dette er en stigning på 27 mio. kr., fra budget 2022 inklusive efterreguleringen. Hovedårsagen til denne store stigning er det stigende omkostningsindeks, som kontrakterne med Nordjyske Jernbaner skal reguleres efter.

FLEX: For flextrafikken er udgifterne samlet 101 mio. kr. Der er ingen passagerindtægter på flextrafikken. Dette er en stigning på 19 mio. kr., fra budget 2022. De ekstra stigninger skyldes flere forhold: stigende omkostningsniveau (dyrere ture efter nyt udbud), eftervirkninger fra Corona som påvirker serviceniveauet (flere enkelture) og kapacitetsudfordringer (mangel på chauffører/vogne).

ØVRIGT: Udgifterne til busterminaler, kundeservice, IT og administration er nogenlunde uændret fra 2022 til 2023.

Region Nordjyllands budgetforslag - hovedtal

BUS og TOG: For at komme fra NTs budgetforslag til Region Nordjyllands budgetforslag skal der korrigeres for de statslige tilskud regionen modtager på jernbaneområdet. Dels et anlægsstilskud til lokalbanerne, dels et driftstilskud til regionaltogskørsel.

Medtaget det statslige tilskud til togdrift, viser budgetforslaget for bus og tog en stigning i tilskudsbehovet til NT stigende fra 190 mio. kr. til 241 mio. kr. Dette er en stigning fra 2022 til 2023 på 51 mio. kr. Den rene pris- og lønændring viser en stigning på 57 mio. kr. Når den faktiske ændring er mindre end PL-ændringen skyldes dette primært en forventning om stigende passagerindtægter i 2023.

Mens Nordjyllands Trafikselskab, i samarbejde med trafikselskaberne i Danmark, således har pris- og lønfremskrevet sit budgetforslag for bus og tog for 2023 med 57 mio. kr., har Regionen, med udgangspunkt i de af Finansministeriet hidtil udmeldte satser, alene kunnet fremskrive sit budget med 13 mio. kr. Altså en difference på 44 mio. kr. i budgettet for bus og tog.

I det betingede budgetforlig fra 17. august har forligspartierne indsat en forventet indtægt fra staten på 44 mio. kr. Opnås den ikke, skal der igen ses på Regional Udviklings budget for 2023 for at få budgettet i balance.

FLEX: Umiddelbart viser budgetforslaget for flextrafik et forbrug på 101 mio. kr., en stigning fra 2022 til 2023 på 19 mio. kr. i løbende priser og 14 mio. kr. faste priser (når statens PL-regulering indregnes). Differencen skal regionen selv finansiere.

Det er det svært at sige, hvor meget og hvordan de stigende brændstofpriser har påvirket omkostningerne til flextrafikken. Region Nordjylland har kun variabel flexkørsel, som ikke indeksreguleres, som det kendes fra bus og tog. Kontrakterne udbydes til gengæld hvert andet år, og det må antages, at vognmændene indregner prisstigninger, når de byder på kørslen. Derfor vil stigende energipriser indgå i udbuddene, men kan ikke ses direkte. Der er dog indregnet i budgetforslag 2023, at vognmændene modtager et ekstraordinært tilskud pga. de voldsomt stigende brændstofpriser, estimeret til 0,7 mio. kr. på nuværende tidspunkt.

Indstilling

Det indstilles, at Udvalg for Regional Udvikling og Innovation indstiller, at Forretningsudvalget og Regionsrådet:

1. Godkender NTs budgetforslag på betingelse af, at der senere på året findes en løsning omkring statslig kompensation for den manglende finansiering,
2. Genåbner budgettet med henblik på tilpasninger, hvis der ikke - helt eller delvist - findes en løsning på den manglende finansiering
3. Meddeler NT ovennævnte

Referat

Udvalg for Regional Udvikling og Innovation godkendte indstillingen.

Kristoffer Hjort Storm, Jens-Henrik Kirk og Jørgen Rørbæk Henriksen deltog ikke i punktets behandling.

Bilag

1. NT Budgetforslag 2023

2. Pressemeddelelse_ Skyhøje udgifter for busser og tog er en regulær bombe under den offentlige trafik.docx

Punkt 3: Beslutning - Kommissorium for det nye gymnasiesamarbejde samt procedure og ansøgningsfrist for profilgymnasier

2018-031317

Bilag

Forslag_Kommissorium_Gymnasiesamarbejdet i Nordjylland

Profilgymnasier – regionsrådets opgaver, procedure og ansøgningsfrist

3

Beslutning - Kommissorium for det nye gymnasiesamarbejde samt procedure og ansøgningsfrist for profilgymnasier

Resumé

Folketinget vedtog d. 9. juni 2022 en række lovændringer på det gymnasiale område vedr. kapacitetsfastsættelse og elevfordeling. Lovændringerne betyder bl.a., at regionerne får ansvar for at godkende gymnasiernes ansøgninger om at blive profilgymnasium samt for at nedsætte og lede det nye Gymnasiesamarbejde - et formaliseret samarbejde mellem alle de gymnasiale institutioner og regionsrådet. Der er frist for etablering af det Gymnasiesamarbejdet d. 1. oktober 2022, mens fristen for at indmelde nye profilgymnasier til Styrelsen for Undervisning og Kvalitet er 15. december.

Gymnasiesamarbejdet skal rådgive regionsrådet og understøtte regionsrådets koordinering på det gymnasiale område – herunder sikre et tilstrækkeligt og varieret udbud af ungdomsuddannelser, studieretninger og valgfag. Herudover fastsætter Regionsrådet det nærmere indhold i samarbejdet – eksempelvis rådgivning om etablering af profilgymnasier.

Administrationen indstiller, at Regionsrådet udpeger 2 repræsentanter til Gymnasiesamarbejdet og godkender forslag til kommissorium, samt godkender procedure og ansøgningsfrist for gymnasiernes ansøgninger om at blive profilgymnasium.

Chefkonsulent Louise Wagner, Regional Udvikling, medvirker under behandlingen af punktet.

Sagsfremstilling

Der blev i 2021 indgået aftale om nye regler for elevfordeling og kapacitetsfastsættelse på de gymnasiale uddannelser. Den politiske aftale er siden udmøntet i lovning, der blev vedtaget d. 9. juni 2022.

Lovændringerne medfører en række ændringer i forhold til kapacitetsfastsættelse og elevfordeling på hele det gymnasiale område (STX; det almene gymnasium, HF; Højere Forberedelseseksamen, HHX; Højere Handelseksamen, HTX; Højere Teknisk Eksamen).

De nye regler skal løse to grundlæggende udfordringer hos de gymnasiale uddannelser: skævhed i elevsammensætningen i landets tre største byer og udfordringen med faldende elevtal i de tyndtbefolkede områder.

Lovændringerne styrker regionernes ansvar for kapacitetsfastsættelse og elevfordeling, og giver Regionsrådet kompetencen til at godkende en institution til at være profilgymnasium. Derudover har Regionsrådet fået ansvaret for at nedsætte og lede det nye formaliserede samarbejde mellem de gymnasiale institutioner og regionsrådet, kaldet Gymnasiesamarbejdet.

Det nye gymnasiesamarbejde

Gymnasiesamarbejdet skal bestå af repræsentanter fra både de almene og de erhvervsgymnasiale uddannelser. Samarbejdet nedsættes af regionsrådet, som i samarbejde med institutionerne fastsætter samarbejdets geografiske afgrænsning. Regionsrådet har formandskabet i samarbejdet og stiller sekretariatsbetjening til rådighed. Gymnasiesamarbejdet har en koordinerende funktion og er rådgivende i forhold til regionsrådets beslutninger, og er desuden vigtigt for samarbejdet mellem regionsråd og de gymnasiale institutioner.

Gymnasiesamarbejder skal være nedsat senest den 1. oktober 2022. Efter regionsrådets godkendelse af kommissorium og udpegning af regionsrådets repræsentanter **afholdes første møde i Gymnasiesamarbejdet d. 1. november.**

Dialog og indhold

Administrationen har drøftet gymnasiesamarbejdets indhold og organisering - herunder geografisk afgrænsning - med rektorerne for alle de gymnasiale uddannelser på en fælles workshop i juni. Der er enighed om, at det udelukkende giver mening med ét samlet gymnasiesamarbejde i Nordjylland, og at der bør være to møder årligt.

Udvalg for Regional Udvikling og Innovation har på mødet d. 15/8 behandlet mulig organisering og indhold i gymnasiesamarbejdet, hvilket efterfølgende er beskrevet i forslag til kommissorium (bilag 1).

Rektorerne er optagede af en række emner, som de gerne ser indgå i Gymnasiesamarbejdet – eksempelvis emner som data om demografi, trivsel og andre ungdomsrelaterede emner, afdækning af fagudbud i Nordjylland, dialog om, hvordan det lokale samarbejde kan styrkes etc. Derudover finder de det hensigtsmæssigt, at Gymnasiesamarbejdet rådgiver regionsrådet forud for regionsrådets behandling af ansøgninger om at oprette profilgymnasier. Dette afspejles i forslaget til kommissorium, men det er vigtigt at have for øje, at netop indholdet kan variere og udvikles i takt med at samarbejdet konsolideres.

Repræsentation fra Region Nordjylland og de gymnasiale institutioner

Regionsrådet har formandskabet for Gymnasiesamarbejdet. I henhold til lovgivningen kan der deltage to repræsentanter for regionsrådet. Disse kan med fordel være fra det udvalg, der har ungdomsuddannelserne som område, i denne valgperiode: "Udvalg for Regional Udvikling og Innovation".

I samarbejdet deltager en repræsentant for hver institution eller afdeling i samarbejdets geografiske område. Hvis institutionen har flere afdelinger, deltager én repræsentant for institutionen pr. afdeling i det geografiske område. Institutionerne repræsenteres på rektor- eller direktørniveau.

Profilgymnasier

I Nordjylland har der aldrig været gymnasier, som har søgt den formelle godkendelse til profilgymnasium – profilgymnasier findes pt. udelukkende i Hovedstaden. Lovændringerne og det fremsatte bekendtgørelsesudkast fra 15. juni gør det muligt for alle gymnasietyper at søge om at blive profilgymnasium.

Det er regionsrådets opgave at fastsætte procedure og ansøgningsfrist for ansøgninger vedr. profilgymnasier (bilag 2 - kommer senere), og regionsrådet kan godkende en institution til profilgymnasium, hvis institutionen har en særligt stærk faglig profil. Udkastet til "Bekendtgørelse om kapacitetsfastsættelse, zoner og profilgymnasier for de gymnasiale uddannelser" (bilag 2 - kommer senere) udfolder hvilke kriterier, der skal være opfyldt for at blive et profilgymnasium. Disse kriterier vil indgå i sagsbehandlingen, hvis et eller flere af de nordjyske gymnasier indsender en ansøgning om at få godkendt en særlig profil, ligesom Gymnasiesamarbejdets anbefalinger vil indgå.

Indstilling

Administrationen indstiller, at Udvalg for Regional Udvikling og Innovation indstiller, at Forretningsudvalget og Regionsrådet:

1. Udpeger 2 repræsentanter til Gymnasiesamarbejdet fra "Udvalg for Regional Udvikling og Innovation"
2. Godkender forslag til kommissorium

Referat

Udvalg for Regional Udvikling og Innovation godkendte indstillingen - dog sådan, at det skal fremgå af kommissoriet, at Gymnasiesamarbejdets opgaver koordineres med Nordjysk Forum for Ungdomsuddannelser, så der ikke er overflødige overlap.

Udvalget tilsluttede sig forslag om procedure og tidsplan for godkendelse af profilgymnasier.

Udvalg for Regional Udvikling og Innovation indstiller, at udvalgets formandskab udpeges som Regionens repræsentanter til Gymnasiesamarbejdet jf. kommissoriet.

Kristoffer Hjort Storm, Jens-Henrik Kirk og Jørgen Rørbæk Henriksen deltog ikke i punktets behandling.

Bilag

1. Forslag_Kommissorium_Gymnasiesamarbejdet i Nordjylland
2. Profilgymnasier – regionsrådets opgaver, procedure og ansøgningsfrist

Punkt 4: Beslutning - Kapacitetsfastsættelse på de gymnasiale uddannelser

2018-031317

Bilag

Bekendtgørelsesudkast.docx

Høringssvar på udkast til bekendtgørelse om kapacitetsfastsættelse zoner og profilgymnasier for de gymnasiale uddannelser

Model af kapacitetsproces

4

Beslutning - Kapacitetsfastsættelse på de gymnasiale uddannelser

Resumé

De nye regler for Kapacitetsfastsættelse og elevfordeling på de gymnasiale uddannelser medfører, at kapaciteten fremover fastsættes på såvel STX, HHX, HTX, 2-årigt HF og Pre-lb.

Lovændringerne medfører en strammere kapacitetsstyring, særligt i de største byer, indførelsen af minimumskapaciteter på de mindste uddannelser og en kapacitetsproces, der gør det muligt at justere den enkelte skoles kapacitet løbende, også efter ansøgningsfrist og skoleårets begyndelse.

Lovændringerne på kapacitetsområdet er udfoldet i udkast til "Bekendtgørelse om kapacitetsfastsættelse, zoner og profilgymnasier for de gymnasiale uddannelser", som blev sendt i høring d. 15. juni 2022.

I løbet af efteråret udmelder Styrelsen for Undervisning og Kvalitet (STUK) deres første oplæg til de enkelte institutioners kapacitet, herefter høres institutioner og regioner. Inden regionens dialog med STUK, holder administrationen individuelle møder med samtlige gymnasiale institutioner. Forud for disse møder er der behov for at drøfte udvalgets holdning til STUKs kapacitetsoplæg.

Derfor indstiller administrationen, at Udvalg for Regional Udvikling og Innovation tager kapacitetsprocessen til efterretning og drøfter STUKs første kapacitetsudmeldinger ift. Nordjyllands uddannelsesbillede.

Chefkonsulent Louise Wagner, Regional Udvikling, medvirker under behandling af punktet.

Sagsfremstilling

Med lovændringerne, som Folketinget vedtog d. 9. juni 2022, indføres der allerede fra dette efterår en kapacitetsproces, som gælder for alle de gymnasiale uddannelser. I lovens første 3 indfasnings-år – til og med efteråret 2024 - fastsætter Børne- og Undervisningsministeren kapaciteten. Fra efteråret 2025 er det Regionsrådet, der fastsætter kapaciteterne ud fra en overordnet kapacitetsramme, som BUVM udmelder.

Det er skolernes kapacitet, der afgør, hvor mange ansøgere de kan optage. Dermed har kapaciteten betydning for, om gymnasierne bliver overansøgte, og hvor mange ansøgere som dermed potentielt kan fordeles til andre gymnasier.

Den politiske aftale bag lovændringerne har fokus på to hovedudfordringer: at løse udfordringen med en skæv elevsammensætning i landets tre største byer og at løse udfordringen med faldende elevtal i de tyndtbefolkede områder.

Lovændringerne rummer dog en række modsatrettede hensyn. På den ene side er der fokus på at understøtte de små gymnasier (bl.a. med stram kapacitetsstyring og indførelsen af minimumskapacitet), på den anden side er der fokus på ansøgers frie valg. På den ene side betyder transporttidskriteriet, at det er de ansøgere, der har

længst transporttid, der fordeles (ofte ansøgere der har lokalt tilbud tættere på deres bopæl), og på den anden side er den maksimale transporttid sat til 45 minutter fra bopæl til skole.

Rammerne for kapacitetsprocessen

Processen med at fastlægge gymnasiernes kapacitet er udfoldet i udkast til "Bekendtgørelse om kapacitetsfastsættelse, zoner og profilgymnasier for de gymnasiale uddannelser", hvortil Danske Regioner har sendt et samlet høringssvar (bilag 1 og 2). I høringssvaret anmoder Danske Regioner om, at flere forhold præciseres. Eksempelvis efterspørges en tydeliggørelse af, hvornår og hvordan regionerne inddrages, hvilke data regionerne får adgang til, hvordan rammerne for at indstille til dispensation for minimumskapacitet er, og at der er behov for at kunne justere kapaciteten såvel op som ned, når ansøgningsfristen er overstået og den endelige kapacitet skal fastlægges.

De resterende bekendtgørelser til loven - bl.a. vedrørende transporttid, forrang og håndtering af adresser - forventes at komme i høring snarest.

Forud for kapacitetsprocessen har administrationen holdt et kort møde med STUK for at gøre opmærksom på de særlige forhold, der gør sig gældende i Nordjylland – herunder geografiske forhold og søgemønstre.

Beskrivelse af kapacitetsprocessen

Styrelsen for Undervisning og Kvalitet indleder kapacitetsprocessen med at fastsætte en beregningsteknisk kapacitet nationalt, regionalt og for den enkelte institution. Disse kapaciteter forventes udsendt d. 1. september og kan beskrives som et første oplæg. (Bilag kommer senere).

Herefter indmelder gymnasierne deres ønskede kapacitet til STUK. Hvorefter regionerne inddrages på administrativt niveau og supplerer data med de kapaciteter, regionen vurderer hensigtsmæssige for hver afdeling. Herefter udsender STUK de foreløbige kapaciteter, dette sker senest 1. februar.

Når det endelige og faktiske søgetal kendes - det vil sige efter 1. marts - kan STUK justere de foreløbige kapaciteter, hvis søgningen eksempelvis er markant anderledes end forventet. Det vil sige, at det først er efter ansøgningsfristen og efter man har forsøgt at køre algoritmedelingen, at man kender institutionernes endelige kapacitet. De endelige kapaciteter udmeldes senest 15. maj

I fordelingsprocessen kan den endelige kapacitet hæves af regionsrådet med en eller flere elevpladser for at skabe plads til ufordelte ansøgere, ansøgere, der har fået medhold i deres klage over fordeling, samt ansøgere, der skal gå første skoleår om. Regionsrådet kan ligeledes hæve kapaciteten for at skabe plads til for sene ansøgere.

Kapacitetsdrøftelser med gymnasierne

Forud for administrationens dialog med STUK om de foreløbige kapaciteter, afholdes individuelle kapacitetsdrøftelser med hvert gymnasium medio september. Det er møder, som administrationen startede med sidste år, og som skolerne har kvitteret positivt for. Her er det muligt, dels at drøfte den forestående kapacitetsproces, dels at drøfte kapacitetens størrelse på den enkelte skole.

STUKs udmelding af de beregningstekniske kapaciteter rejser en række spørgsmål, som det er nødvendigt at kende udvalgets holdning til, inden administrationens individuelle kapacitetsdrøftelser med gymnasierne - centralt i en nordjysk kontekst ligger spørgsmålet om centralisering versus decentralisering.

Indstilling

Administrationen indstiller, at Udvalg for Regional Udvikling og Innovation

1. Tager kapacitetsprocessen til efterretning
2. Drøfter STUKs første kapacitetsudmeldinger ift. Nordjyllands uddannelsesbillede.

Referat

Udvalg for Regional Udvikling og Innovation tog kapacitetsprocessen til efterretning.

Til udvalgets møde forelå der endnu ikke kapacitetsudmelding fra STUK. Aftalt at disse fremsendes til udvalget til orientering når de modtages fra STUK.

Kristoffer Hjort Storm, Jens-Henrik Kirk og Jørgen Rørbæk Henriksen deltog ikke i punktets behandling.

Bilag

1. Bekendtgørelsesudkast.docx
2. Høringssvar på udkast til bekendtgørelse om kapacitetsfastsættelse zoner og profilgymnasier for de gymnasiale uddannelser
3. Model af kapacitetsproces

Punkt 5: Orientering - Status for søgning og optag på de videregående uddannelser i Nordjylland 2022

2012-150879

Bilag

AAU optag 2022, pr. 28. juli

UCN optag 2022, pr. 28. juli

Notat vedr søgning og optag 2022

5

Orientering - Status for søgning og optag på de videregående uddannelser i Nordjylland 2022

Resumé

På landsplan oplever man nedgang i antallet af studerende på i alt 14,6 procent. Særligt ramt er velfærdsuddannelserne, som bl.a. tæller sygeplejerske- og læreruddannelsen. Det er bekymrende, fordi de uddannelser har oplevet et fald henover en årrække, hvilket betyder, at der allerede nu er række problemer med at få besat mange af de ledige stillinger på området.

I Nordjylland opleves samme tendens - nedgang i antal studerende. På nogle uddannelser er nedgangen så markant, at der er udfordringer med at fylde holdene. Konkret har AAU tilbudt optagelse til 3.780 studerende, hvilket er et fald på 572 studerende, svarende til 13%, målt i forhold til 2021. UCN kan også melde om en nedgang i antallet af optagne. I alt har 2.652 studerende fået tilbudt en studieplads. Det er et fald på 210 studerende på de dansktalende uddannelser, svarende til 7%. Nedenfor gives et samlet overblik over både søge- og optagstal for begge uddannelsesinstitutioner.

Det indstilles, at Regionsrådet tager orienteringen til efterretning.

Uddannelseskonsulent Majken Davids, Regional Udvikling, medvirker under behandlingen af punktet.

Sagsfremstilling

De nationale tendenser

I 2022 har i alt 79.758 studerende *søgt* ind på en videregående uddannelse i Danmark. Det er et fald på 13.630 ansøgere i forhold til sidste år og svarer til 14,6%, hvilket er det laveste antal ansøgere på kvote 1 i ti år. Kigger man på *optaget*, påbegynder i alt 60.034 studerende på en videregående uddannelse i Danmark, hvilket er 11% lavere end 2021, svarende til 7.390 personer.

Det var forventningen, at ansøgertallet – og dermed optaget – på de videregående uddannelser i Danmark ville være lavere, end det har været de seneste år. Dels fordi:

- Sidste og forrige år fremrykkede mange deres uddannelsessøgning, fordi coronanedlukningen betød, at der var færre muligheder for at rejse og arbejde. I år udnytter flere unge muligheden for eksempelvis at tage ud at rejse. Samtidig er der højkonjunktur, og mange unge har rig mulighed for at få et job og tjene penge.
- Et bredt flertal i Folketinget fandt i 2020 og 2021 finansiering til, at uddannelsesinstitutionerne ekstraordinært kunne oprette mere end 6.000 flere uddannelsespladser til den historisk høje søgning.
- At der i år er ca. 4.000 færre pladser på engelsksprogede videregående uddannelser som følge af en bred politisk aftale fra 2021, der havde til formål at få SU-udgifterne til vandrende arbejdstagere under kontrol.

De ovennævnte faktorer ændrer dog ikke på, at der også er nogle underliggende bevægelser i søgningen på tværs af de forskellige uddannelses typer, der har betydning for optagstallene. Samtidig er det faktisk ikke usandsynligt, at vi kommer længere ned i antallet af studerende, når effekten af de faldende ungdomsårgange i de kommende år slår mere igennem. Ekspert på området er enige om, at faldet i antallet af optagne endnu ikke har nået sit minimum.

STEM uddannelserne

Overordnet set har STEM-uddannelserne på landsplan haft en positiv fremgang siden 2016. Optagelsen er steget fra år til år, men som de øvrige uddannelser, så har lukningen af de engelsksprogede uddannelser også haft en betydning for antallet af studerende på STEM uddannelserne. Fra 2021 til 2022 er optagelsen således faldet fra 16.040 til 14.467, hvilket er et fald på 1.573 studerende, svarende til ca.10%. Heraf er 800 studerende fra de lukkede engelsksprogede uddannelser.

Optagelsen på STEM-uddannelser fordelt på køn

Kønsfordelingen på STEM uddannelserne følger optagstallene. Færre studerende og færre kvinder. Til trods for de mange værdifulde indsatser, kampagner og analyser, der særligt er udviklet med fokus på piger og kvinder, ses der et fald på 614 kvinder, svarende til 11% sammenlignet med 2021. Det er dog værd at bemærke at til trods for den faldende andel af kvinder, så udgør de fortsat 33 pct. af de optagne på STEM-uddannelserne, hvilket er status quo ift. 2021. Det er positivt.

De nordjyske tendenser

Både AAU, UCN, Martec og Erhvervsakademi Dania oplever nedgang i optagstallene fra 2021 til 2022. Forklaringen kan findes i de tre ovennævnte forhold, som har haft betydning for både søgning og optag, nationalt som regionalt. Eksempelvis har UCN mistet mere end 400 studerende som en følge af lukningen af de engelsksprogede uddannelsesudbud. På AAU rammes man ikke af denne lukning, da universitetet ikke har engelsksprogede bacheloruddannelser.

Til trods for ovennævnte faktorer, så det alligevel bekymrende, at både *velfærdsuddannelserne* og *STEM uddannelserne* oplever nedgang i Nordjylland. Velfærdsuddannelserne har i en årrække været påvirket af mange forskellige politiske tiltag og tendenser. En del af forklaringen bag det store fald i ansøgninger på velfærdsuddannelserne kan ligge i, at disse fag har været debatteret meget i medierne i en årrække, hvor fokus har været på de "pressede arbejdsvilkår".

UCN - University College Nordjylland

På UCN fik 2.652 ansøgere tilbudt en studieplads på UCN i det ordinære optag. Det var 7% lavere end sidste års optag på de dansksprogede uddannelser = 210 færre studerende.

Og retter vi opmærksomheden på de forskellige uddannelser, er det særligt *sygeplejerskeuddannelsen*, der springer i øjnene. Samlet set opleves et markant fald i antal optagne. 20% færre, hvilket svarer til 80 studerende. Det er bekymrende for vores sundhedsvæsen, som allerede er udfordret af mangel på sygeplejersker. Se bilag 3 for uddybende tal.

Det kan tilføjes, at nogle af de ledige studiepladser på UCN er blevet besat i løbet af august måned. Det betyder, at UCN kan tilbyde velkommen til mere end 350 studerende ekstra. Det er blandt andet de store uddannelser til pædagog og sygeplejerske, der har fået flere nye studerende.

Kigger vi specifikt på STEM uddannelserne er der også her sket et fald, i år med med 10%, fra 471 til 425 studerende.

AAU - Aalborg Universitet

På AAU meldes der ligeledes om et fald i antal studerende på de 3 campus, Aalborg, Esbjerg og KBH. En samlet nedgang på i alt 13%, svarende til 571 elever. Campus Aalborg har oplevet en samlet nedgang på 14%. På Ingeniør- og naturvidenskab er der tale om 309 færre studerende. Men dog en fremgang på eks. Computerteknologi, Ingeniørvidenskab og Matematik. Derudover er uddannelsen Kunst og Teknologi steget med 10 elever = 32 studerende. Alle nævnte uddannelser går under betegnelsen STEM-uddannelser, som netop er de uddannelser og kompetencer, erhvervslivet efterspørger - jf. FremKom4 analysen.

For første gang i 3 år er der ledige pladser på Medicinstudiet, der i år er underansøgt, hvilket gælder både på landsplan og i Nordjylland. Det er ærgerligt, når Nordjylland har brug for flere læger. Undersøgelser viser dog, at omkring 80 procent af de medicinstuderende efter endt uddannelse vælger at blive boende i Nordjylland.

I forhold til ledige studiepladser, så viser efteroptaget i august, at mere end 200 har benyttet sig af at søge en de ledige pladser på AAU.

Kigger vi specifikt på STEM uddannelserne er der også her sket et fald, i år med med 35%, fra 2.060 til 1.334 studerende.

Martec

På Martec i Frederikshavn udbydes en række maritime uddannelser. Vi overvåger de to professionsbacheloruddannelser; maskinmester og skibsfører. I 2022 opleves et mindre fald på 4 studerende. Nedgangen er udelukkende på Skibsfører-uddannelsen, der oprindeligt blev oprettet på Skagen Skipperskole tilbage i 2016, men ligger nu i Frederikshavn efter en fusion mellem de to uddannelsessteder i 2017. I 2016 var optagstallet 21, men i år er det kun bekymrende 5, der påbegynder uddannelsen i august. Optagstallene på maskinmesteruddannelsen har ligget stabilt de sidste mange år.

Erhvervsakademi Dania

På adressen i Hobro opleves tæt på en halvering af antal studerende set ift. sidste års optag. Uddannelsen til finansøkonom mærker nedgangen med et fald på 30 studerende og uddannelsen til handelsøkonom falder med hele 66% fra 21 studerende sidste år til 7 i år. I en dialog med Dania oplyses, at de arbejder aktivt med en kampagne om de ledige studiepladser og fremadrettet også vil arbejde med en ekstra markedsindsats, så de forhåbentlig kan ændre tallene til det bedre næste år.

Mobilitet

I forhold til de unges mobilitet er der fortsat en positiv nettotilgang af studerende til Nordjylland fra de øvrige fire regioner. Således er 1.256 personer med bopæl i Nordjylland, blevet optaget på en uddannelsesinstitution *udenfor* Nordjylland. I 2021 var dette tal 1.502 personer. På den anden side er 1.787 personer af de optagne på en uddannelsesinstitution i Nordjylland fra andre dele af landet. I 2021 var dette tal 2.520. Der er altså fortsat flere, som kommer *til* regionen for at studere, end der tager *ud* af regionen for at studere andre steder.

Indstilling

Administrationen indstiller, at Udvalg for Regional Udvikling og Innovation indstiller, at Forretningsudvalget og Regionsrådet:

1. Tager orienteringen til efterretning

Referat

Udvalg for Regional Udvikling og Innovation tog orienteringen til efterretning.

Kristoffer Hjort Storm, Jens-Henrik Kirk og Jørgen Rørbæk Henriksen deltog ikke i punktets behandling.

Bilag

1. AAU optag 2022, pr. 28. juli
2. UCN optag 2022, pr. 28. juli
3. Notat vedr søgning og optag 2022

Punkt 6: Orientering - Kulturmødet 2022

2012-157712

Orientering - Kulturmødet 2022

Resumé

Efter to år med et reduceret program som følge af Covid-19 blev Kulturmødet d. 25.-27. aug. igen afholdt i fuldt omfang. Region Nordjylland bidrog til programmet med en række samtaler og arrangementer. Administrationen indstiller, at Udvalg for Regional Udvikling tager orienteringen til efterretning.

Kulturkonsulen Anne Marie Heide Hviid, Regional Udvikling, medvirker under behandlingen af punktet.

Sagsfremstilling

Region Nordjylland har været engageret i Kulturmødet på Mors siden begyndelsen i 2013. Først som medarrangør og siden som central samarbejdspartner. I 2019, der var det sidste normale år inden Covid-19, var der mere end 30.000 deltagere og 800 arrangementer i programmet. I 2020 og 2021 er Kulturmødet blevet afholdt inden for de mulige rammer, dvs. med fokus på digital formidling og fysiske events med begrænsede deltagerantal og mulighed for smitteopsporing. I år blev Kulturmødet igen gennemført i fuld skala, dvs. med gratis adgang til mere end 500 arrangementer fordelt over hele byen.

Region Nordjylland har i år sat et tydeligt aftryk i årets program. Formålet har været at sætte en række af kulturplanens strategiske indsatsområder til offentlig debat.

- Velkomsttale ved Regionsrådsformanden under åbningen af Kulturmødet
- Nordjysk Netværksarrangement med 80 deltagere fra de nordjyske kommuner, regionerne, deltagere i Regionens samtaler, nordjyske kulturaktører m.fl.
- Samtale: "Kulturen som lokalt kraftcenter"
- Samtale: "Når kunsten sætter klimaet i en ny kontekst"
- Samtale: "Hvad er regionernes rolle på kulturområdet?"
- Samtale: "Kunst og aktivisme redder verden?"
- Nordjysk Kulturforums fredagsbar
- Samtale: "Hvilken rolle kan kunst og kultur spille for vores sundhed?"
- Samtale: "Er politisk aktivisme bandlyst i kunsten?"

Mange af temaerne bygger på input fra Kulturens Visionsdag, der blev afholdt i maj 2022, og kan bidrage til udviklingen af Regionens kommende kulturplan. Ligeledes er flere af samtalerne udviklet i tæt samarbejde med centrale samarbejdspartnere som fx SceNet (scenekunstnetværk for Midt- og Nordjylland), Ung Kult, KulturKANten (den nordjyske kulturaftale), Kulturregion Fyn, Nationalt Center for Kunst og Mental Sundhed, og NOCKS (Nordjysk Center for Kultur og Sundhed).

På udvalgsmødet vil der mundtligt blive orienteret om Kulturmødet 2022, afviklingen af samtale- og kunstprogrammet og de input til den kommende Kulturplan, det har givet.

Økonomi

Budgettet for Kulturmødet 2022 er på 6,9 mio. kr., hvoraf Regionsrådet har bevilget 500.000 kr.

Indstilling

Administrationen indstiller, at Udvalg for Regional Udvikling og Innovation

1. tager orienteringen til efterretning
2. drøfter Region Nordjyllands mulige fremtidige fokus ift. Kulturmødet.

Referat

Udvalg for Regional Udvikling og Innovation tog orienteringen til efterretning og kom med foreløbige inputs til regionens fremtidige fokus ift. Kulturmødet.

Kristoffer Hjort Storm, Jens-Henrik Kirk og Jørgen Rørbæk Henriksen deltog ikke i punktets behandling.

Punkt 7: Beslutning - Interreg-projektet Grønn Jyllandskorridor

2021-045578

Bilag

Budget for Grønn Jyllandskorridor 2023-25.

7

Beslutning - Interreg-projektet Grønn Jyllandskorridor

Resumé

Region Nordjylland ønsker sammen med Region Midtjylland, Agder fylkekommune, Vestfold og Telemark fylkeskommune og en række øvrige partnere at gennemføre Interreg ØKS-projektet "Grønn Jyllandskorridor" om udvikling af en effektiv og bæredygtig transportkorridor gennem Jylland. Projektet vil bakke op om nordjyske prioriteringer på infrastruktur og mobilitet.

Projektet er opfølgeren på et fælles forprojekt afsluttet i foråret 2021.

Administrationen indstiller, at Udvalg for Regional Udvikling og Innovation indstiller at Forretningsudvalget godkender, at administrationen indgår i projektet "Grønn Jyllandskorridor" på det beskrevne grundlag.

Sagsfremstilling

Jyllandskorridoren er transportkorridoren på bane og vej, som forbinder Sydnorge, Vestsverige og Jylland med det centrale Europa. Med optagelsen af vej- og banestrækningerne til Hirtshals og Frederikshavn i EU's TEN-T hovednetkorridor ScanMed har Jyllandskorridoren fået øget synlighed og bedre forudsætninger for udvikling og finansiering gennem EU's programmer.

Region Nordjylland afsluttede i foråret 2021 et forprojekt i Interreg Kattegat-Skagerrak om udvikling af transportkorridoren gennem Jylland med sammen med partnerne Agder fylkeskommune (N), Vestfold og Telemark fylkeskommune (N) og Region Midtjylland. Input herfra har været basis for det videre arbejde.

Dialogen med aktørerne viste en meget positiv interesse for at positionere Jyllandskorridoren som en korridor, der i front både med effektivitet og bæredygtighed/grønne løsninger i 2030. Siden afslutningen af forprojektet har der været arbejdet frem mod at udvikle et hovedprojekt til den første ansøgningsfrist i det nye Interreg ØKS-program 23. september 2022. Projektet vil løbe over tre år fra 01.01.2023 til 31.12.2025.

Formålet med projektet er, at bidrage til at udvikle mere effektiv og bæredygtig, multimodal transport i Jyllandskorridoren, skabe synergi mellem passager- og godstransport og øge bevidstheden om korridorens fordele og muligheder. Projektet skal give overblik over flaskehalse og handlemuligheder.

Dialog med transportaktørerne er afgørende for projektet. Derfor lægges der vægt på kontakt til og arrangementer med virksomheder, rederier, havne mv. også udenfor partnerkredsen.

Projektet vil i høj grad levere input til og supplere de analyser som Kontaktudvalget i Nordjylland har efterspurgt omkring elektrificering og dobbeltspor i Vendsyssel.

Projektet er bygget op omkring 4 arbejdsplaner:

1. Projektledelse og kommunikation. Ledelse: Region Nordjylland
Region Nordjylland vil deltage i alle arbejdspakker, men have ansvar for projektledelse og kommunikation som EU lead partner for projektet. Agder fylkeskommune vil være norsk projektejer.
2. Multimodale løsninger (sammenhæng mellem flere transportformer, bane, vej og sø) Ledelse: Vestfold og Telemark fylkeskommune
Kortlægning af godsstrømme og skabelse af sammenhængende transporttilbud på tværs af transportformer.
3. Bæredygtige drivmidler. Region Midtjylland
Muligheder for gods på jernbane sammen med passagertrafik både på elektrificerede og ikke-elektrificerede strækninger. Bæredygtige knudepunkter med mulighed for tankning med bæredygtige drivmidler. Muligheder for udvikling af en brintkorridor.
4. Benchmarking og positionering. Agder fylkeskommune
Beregning af klimaaftryk for transporter gennem korridoren. Benchmarking mod andre korridorer og mod nationale og EU målsætninger. Positionering af korridoren nationalt, i EU's TEN-T ScanMed og afsøge fundingmuligheder til udvikling af korridoren.

Forventede resultater:

- Øget viden fra godsstrømsanalyse og beregning af korridorens klimaaftryk.
- Forslag til nye og/eller forbedrede multimodale, grænsekrydsende transportløsninger med hensyn til fremføringstid og pris.
- Handlingsplan for at forbedre og fjerne flaskehalse i infrastrukturen for jernbane, vej, sø og alternative drivmidler i et grænseoverskridende perspektiv.
- Skabt grundlag for ansøgninger til EU's infrastrukturprogram CEF.
- Aftaler med aktører om videre dialog og samarbejde, og eventuel etablering af en permanent udviklingsplatform for korridoren.

Forventede partnere:

Region Nordjylland: Hjørring Kommune, Hirtshals Havn, Green Port North Hirtshals, Frederikshavn Havn/Kommune, Port of Aalborg, Nordjyske Jernbaner, Hydrogen Valley, Ballard.

Region Midtjylland: Midtjyske Jernbaner, Klimatorium Lemvig, Hedensted Kommune, Everfuel.

Norge: Vestfold og Telemark fylkeskommune, Larvik Havn, Grenland Havn, Powered by Telemark, Agder fylkeskommune, Kvinesdal Kommune, Kristiansand Havn, Arendal Havn, Business Region Kristiansand, Green Stat, DSV, CargoNet.

Samarbejde er aftalt med bl.a. Region Syddanmark og String Network, der bl.a. dækker Vestsverige.

Økonomi

Såfremt projektidéen godkendes til støtte, vil EU's medfinansiering være 60 % for EU-delen og 50% for den norske del. De 4 regioner/fylkeskommuners budget er ca. 8 mio. kr. og med en række øvrige partnere vil det samlede budget ligge omkring 16 mio. kr.

De fire regioner/fylkeskommuner har tilstræbt et ensartet økonomisk engagement. Region Nordjylland leverer som EU lead partner 0,75 årsværk pr. år og Region Midtjylland 0,61 årsværk pr. år.

Region Nordjyllands samlede budget er 2,2 mio. kr. Forventet støtte fra Interreg er 1,32 mio. kr. Regionens forventede medfinansiering er på 880.000 kr. som over tre år tages fra Regional Udviklings eget budget til analyser og internationalt arbejde.

Der er tale om udgifter der langt hen ad vejen finansierer aktiviteter, som Regionen har brug for i sit løbende arbejde med mobilitet og derfor erstatter eller supplerer nødvendige aktiviteter i den forbindelse.

Kommunikation og dialog

Administrationen præsenterede 30. juni 2021 hovedkonklusionerne fra Intereg-forprojektet for Udvalg for Regional Udvikling.

Kontaktudvalget ønskede på sit møde den 24. juni 2022 et øget fokus på godstransport på jernbane til og fra Hirtshals. Projektet vil bl.a. indeholde godsstrømsanalyse, der vil belyse markedspotentialet for godskørslen samt infrastrukturen.

Projektet vil bl.a. understøtte Kontaktudvalgets ønsker om elektrificering og dobbeltspor på jernbanenettet i Nordjylland, og kan anvendes i den nordjyske interessevaretagelse.

Det indgår i både den fælles mobilitetsstrategi med kommunerne samt den Regionale Udviklingsstrategi, at der skal arbejdes for at bruge Jyllandskorridorens status i EU's TEN-T hovednetkorridor ScanMed. Projektet er en naturlig forlængelse af Regionens engagement i Nordisk Transportpolitisk Netværk (NTN).

Indstilling

Administrationen indstiller, at Udvalg for Regional Udvikling og Innovation indstiller at Forretningsudvalget

1. Godkender at administrationen indgår i projektet "Grønn Jyllandskorridor" på det ovenfor beskrevne grundlag.

Referat

Udvalg for Regional Udvikling og Innovation godkendte indstillingen.

I ansøgningen bør der tages forbehold for den endelige politiske godkendelse af Regions Nordjyllands budget for 2023.

Kristoffer Hjort Storm, Jens-Henrik Kirk og Jørgen Rørbæk Henriksen deltog ikke i punktets behandling.

Bilag

1. Budget for Grønn Jyllandskorridor 2023-25.

Punkt 8: Beslutning - Medlemskab af Netværk for bæredygtig erhvervsudvikling (NBE)

2022-024724

8

Beslutning - Medlemskab af Netværk for bæredygtig erhvervsudvikling (NBE)

Resumé

Region Nordjylland deltager aktuelt i foreningen Netværk for Bæredygtig Erhvervsudvikling (NBE) gennem sit medlemskab af BRN. Dette arrangement med medlemskab via BRN ophører ved udgangen af 2022.

Det indstilles derfor, at udvalget beslutter, om Regionen fortsat skal være medlem af NBE eller ej. Endelig beslutning træffes i Forretningsudvalg og Regionsråd.

Sagsfremstilling

Region Nordjylland er via samarbejdet i Business Region North Denmark (BRN) medlem af Netværk for Bæredygtig Erhvervsudvikling (NBE) og Regionsrådet er repræsenteret i bestyrelsen af Per Bisgaard og Per Kjeldsen, begge medlem af udvalg for Regional Udvikling og Innovation. De nordjyske kommuner har fire medlemmer. BRN har ydet tilskud til NBE's aktiviteter i flere år og betaler til og med 2022 de nordjyske kommuners og Regionens kontingent. BRN's tilskud til aktiviteter i NBE ophører ved udgangen af 2022. Årligt kontingent vil fremover udgøre kr. 15.000.

NBE afholdt ekstraordinær generalforsamling den 20. juni 2022 med det formål at stemme om vedtægtsændringer, der skulle sikre foreningens fortsatte virke. Der var to forslag:

- Model A: Forankring af NBE-sekretariatet hos Aalborg Kongres- og Kulturcenter (AKKC) i tæt samarbejde med Aalborg Universitet
- Model B: Opløsning af foreningen

Alle deltagende medlemmer stemte for Model A og Aalborg Kommune har derfor i august måned overdraget driften af NBE til AKKC's afdeling for bæredygtighed.

Aalborg Universitet inddrages som videnspartner med projekter og bæredygtighedsfaglige medlemsydelser, mm., og samtidig søges et tæt samarbejde med Erhvervshus Nordjylland for at få midler til fremtidige projekter.

AKKC har de seneste år arbejdet målrettet mod øget bæredygtighed og er samtidig et epicenter for erhvervsliv, messer og konferencer, hvilket vurderes at give gode muligheder for synergi allerede fra start.

NBE's medlemmer, som er både erhvervsvirksomheder og offentlige organisationer, har udtrykt ønske om et mere aktivt - og i højere grad - medlemsdrevet netværk, som forventes realiseret med forankringen i AKKC. NBE fortsætter med at tilbyde medlemmerne ydelser som:

- Faglige arrangementer hos medlemmer
- Store netværksmøder
- Screeninger hos medlemmer
- Studerende i virksomheder
- Kommunikation/nyheder om og til medlemmer
- Deltagelse i forskningsprojekter

- Det grønne rejsehold

Region Nordjylland har historisk haft interesse i et stærkt og velfungerende NBE, blandt andet som følge af, at netværket har gennemført en række virksomhedsrettede programmer vedr. grøn omstilling, finansieret af Vækstforum. Samtidig har RN, blandt andet i samarbejde med de andre regioner, de senere år lagt et stort engagement i indførelse af grønne løsninger i egen organisation.

I anledning af denne omlægning af NBE's virke og forankring og som følge af, at Region Nordjylland arbejder med grøn omstilling på anden vis uden inddragelse af NBE, kan udvalget overveje, om RN fortsat skal være medlem af foreningen.

For fortsat medlemskab taler, at møder og andre initiativer i regi af NBE bidrager til, at både RN's repræsentanter i bestyrelsen/øvrige medlemmer af Regionsrådet og medarbejdere kan opnå værdifuld inspiration og viden. Imod taler, at Regionen ikke længere beskæftiger sig med erhvervsfremme og allerede har et omfattende engagement i grøn omstilling med klimahandlingsplaner for Regionens egne institutioner mv. og tæt samarbejde med de andre regioner herom.

Evt. udmeldelse indebærer, at Regionens to bestyrelsesmedlemmer udtræder af bestyrelsen.

Indstilling

Administrationen indstiller, at Udvalg for Regional Udvikling og Innovation

1. Beslutter hvorvidt Region Nordjylland skal fortsætte medlemskab i 2023 og fremover betale sit eget kontingent eller melde sig ud af foreningen.
2. Indstiller sit valg til godkendelse i Forretningsudvalg og Regionsråd.

Referat

Udvalg for Regional Udvikling og Innovation drøftede sagen og besluttede at udskyde beslutningen til et senere møde.

Kristoffer Hjort Storm, Jens-Henrik Kirk og Jørgen Rørbæk Henriksen deltog ikke i punktets behandling.

Punkt 9: Beslutning - Høringssvar vedrørende Fonden for Retfærdig Omstilling

2022-014856

Bilag

Fælles høringssvar til den Territoriale Plan og Program for Fonden for Retfærdig Omstilling

9

Beslutning - Høringssvar vedrørende Fonden for Retfærdig Omstilling

Resumé

Erhvervsstyrelsen har 16. august 2022 sendt udkast til Territorialplan og Nationalt program for Fonden for Retfærdig Omstilling i høring med frist den 2. september 2022. Som det er indres, er alene Region Nordjylland og landsdelen Syddanmark udpeget, fordi begge områder risikerer at blive mest negativt påvirket af omstillingen frem til en klimaneutral økonomi i 2050. Der er udarbejdet et fælles høringssvar fra Region Nordjylland og Region Syddanmark.

Det indstilles, at Udvalg for Regional Udvikling og Innovation anbefaler Regionsrådet at godkende det vedlagte høringssvar.

Sagsfremstilling

Fonden for Retfærdig Omstilling er særligt målrettet Region Nordjylland og landsdelen Syddanmark. Nordjylland er udpeget for at fremme en positiv omstilling, bort fra de tidligere mere drivhusgasintensive produktioner og Syddanmark er udpeget for at afbøde konsekvenserne af udfasning af produktion af fossile brændstoffer primært i Nordsøen.

Erhvervsstyrelsen har udarbejdet et udkast til en Territorialplan og til et Nationalt program for Fonden. Territorialplanen beskriver mere overordnet den forventede omstillingsproces hen imod en klimaneutral økonomi i 2050, mens programmet mere praktisk beskriver konkrete initiativer, der kan opnås støtte til. Beløbsmæssigt indeholder programmet ca. 663 mio. EU-midler som teknisk foreslås fordelt med 70% til forsknings- og innovationsaktiviteter primært målrettet små og mellemstore virksomheder mens de resterende 30% foreslås anvendt til efter-/videreuddannelse herunder voksenuddannelse af arbejdsstyrken. Både Territorialplanen og det Nationale program skal efterfølgende godkendes af Europa-Kommissionen.

På grund af tidsfristen har administrationerne udarbejdet og sendt et høringssvar med forbehold for begge regionsråds godkendelse.

Forslag til høringssvar

Som nævnt har Region Nordjylland og Region Syddanmark udarbejdet et fælles høringssvar. I svaret bemærker regionerne, at:

- Det er positivt, at Fonden for Retfærdig Omstilling indholdsmæssigt bygger videre på de tidligere bevilgede fyrtårnsprojekter for Nordjylland og Syddanmark. I Nordjylland opnåede et konsortium bestående af en kreds af private virksomheder og offentlige aktører tidligere på året 92,4 mio. kr. fra React-EU-programmet til udvikling af et nyt erhvervsområde indenfor fangst, lagring og anvendelse af CO₂. Udgangspunktet er, at CO₂ ikke (længere) skal opfattes som et klimabelastende affaldsprodukt, men som et råstof, der kan bidrage til produktion af fremtidens grønne brændstoffer blandt andet Power-to-X.

- Det er ligeledes positivt, at programmet lægger op til at inddrage hele den erhvervsmæssige værdikæde, der skal fremme styrkepositionerne herunder prioriteringen om bedre vilkår for grøn omstilling i små og mellemstore virksomheder. Begge dele understøtter de regionale udviklingsstrategier særligt i forhold til målene om at nedbringe udledningerne af klimagasser og støtte omstillingen til grøn energi.
- Det bemærkes desuden, at det er vigtigt, at programmet udvikles så det er koordineret med eksisterende indsatser på kompetencesiden, herunder de regionale uddannelsesmidler og EU's Socialfondsmidler, som regionerne for 20 procent vedkommende har fået indstillingsret over.
- På negativsiden udtrykker regionerne bekymring for den forbrugstakt Erhvervsstyrelsen foreslår. Af finansieringstabellen fremgår at Styrelsen forventer i løbet af i år og næste år at sætte nye aktiviteter i gang for en lille halv milliard kr. Det er et stort beløb set i lyset af de andre store EU-programmer som også gennemføres. Det er initiativer som det ovenfor nævnte fyrtårnsprojekt med støtte fra REACT-midlerne og EU's Strukturfondsprogrammer. Regionerne frygter, at de relevante aktører i de berørte områder ikke har ressourcer til at påtage sig flere opgaver og deltage kvalificeret i alle initiativerne.

Afslutningsvis undrer det begge regioner, at Erhvervsstyrelsen har valgt at sidde indholdet i det tidligere afgivne fælles høringssvar (som blev godkendt af et flertal i Regionsrådet den 23. maj 2022) overhørig. I det tidligere fælles høringssvar efterlyste begge regionsråd større direkte lokal/regional indflydelse i Fondens to besluttende udvalg henholdsvis Indstillingsudvalget og Overvågningsudvalget. Regionsrådene gav udtryk for, at det er væsentligt, at de repræsentanter der har indflydelse på udmøntningen af midlerne i Fonden har viden og føling med problemstillingerne i de berørte regioner. Som nævnt har Erhvervsstyrelsen ikke svaret.

Økonomi

Danmark forventer at modtage i alt 663 mio. kr. i tiden 2021 til 2027. Hertil skal lægges offentlig og privat medfinansiering af formentlig samme størrelse. Det betyder, at der kan sættes aktiviteter i gang i de to udpegede områder for op mod 1,3 mia. kr. i de kommende år.

Indstilling

Administrationen indstiller, at Udvalg for Regional Udvikling og Innovation indstiller, at Forretningsudvalget og Regionsrådet

1. Godkender det vedlagte fælles høringssvar vedrørende den Territoriale plan og Nationalt program for Fonden for Retfærdig Omstilling.

Referat

Udvalg for Regional Udvikling og Innovation godkendte indstillingen.

Kristoffer Hjort Storm, Jens-Henrik Kirk og Jørgen Rørbæk Henriksen deltog ikke i punktets behandling.

Bilag

1. Fælles høringssvar til den Territoriale Plan og Program for Fonden for Retfærdig Omstilling

Punkt 10: Orientering

10

Orientering

Referat

Administrationen orienterede om:

- Forslag til dagsorden for dialogmøde om Forberedende Voksenundervisning (FVU)
- Status på patientbefordring med Flextrafik. Emnet sættes på dagsordenen på et kommende udvalgsmøde.
- Mulighed for behandling af sag om afgiftsfritagelse til brintbus-projektet

Kristoffer Hjort Storm, Jens-Henrik Kirk og Jørgen Rørbæk Henriksen deltog ikke i punktets behandling.

Punkt 11: Eventuell

11 Eventuelt

Referat

En redegørelse for Region Nordjyllands medlemskab af Landdistrikternes Fællesråd sættes på dagsordenen på et kommende udvalgsmøde.

Kristoffer Hjort Storm, Jens-Henrik Kirk og Jørgen Rørbæk Henriksen deltog ikke i punktets behandling.

Punkt 12: Underskrift af mødeprotokol

12

Underskrift af mødeprotokol

Udvalgets medlemmer skal godkende mødeprotokollen.

Godkend elektronisk ved at trykke på Godkend.